

Oy Haganol Ab.n vastine/kuuleminen matriini asiassa viranomaisille.

Oy Haganol Ab kokee tulleen kohdelluksi epäoikeudenmukaisesti matriinin raja-arvoja koskevassa ylityksessä, koska viranomaisille (paikallinen valvontaviranomainen ja ruokavirasto) on annettu tieto, että maailmassa ei ole olemassa lakritsia jossa ei matriinia ole, johtuen samassa maaperässä kasvavasta syphora kasvista. Syphora muistuttaa lakritsijuurta niin paljon että sen erottaminen lakritsista silmämääräisesti on käytännössä lähes mahdotonta. Lakritsijuuren keräilyalue on 200 000-300 000 neliökilometriä laaja, on käytännössä mahdotonta ja turhaa myrkyttää lakritsi pensaita, koska lakritsilla ei ole tunnettuja tuholaisia joita vastaan sitä tarvitsisi myrkyttää, joten matriini lakritsiin tulee kombinaationa maaperästä.

Oy Haganol Ab, on kysynyt ruokavirastolta mitä he aikovat asialle tehdä, eivät ole vastanneet. Haganol kokee että jotta kaikki yritykset olisi samalla viivalla, viranomaisen tulisi joko keskeyttää lakritsin käyttö suomessa kokonaan ja estää lakritsia sisältävien elintarvikkeiden tuonti maahan, niin kauaksi aikaa kunnes EU tasolla saadaan matriinin vaikutus selvitykset tehtyä ja raja-arvo mahdollisesti muutettua tasolle jotta lakritsia voisi taas käyttää ”laillisesti” tai toimia niin kuin muu eurooppa ja olla puuttumatta asiaan selvitysten ajan mitenkään. Nyt tilanne epäoikeuden mukainen, koska kaikki toimijat, elintarviketeollisuusliitto, suomen yrittäjät ja järjestöt tietävät ongelman ja tekevät asian eteen kullisseissa töitä. Yritykset tekevät lakritsi tuotteita normaalisti ja ”rukoilevat” että käyttämänsä raaka-aine ei joudu EU:n RASFF listalle ja joudu viranomaisten syyntiin/takaisinvetoihin.

Raja-arvon määrännyt EU-komissio on antanut Haganolille lausunon jossa he näkevät että lakritsin käyttäminen on mahdollista, voi käyttää prosessikertoimia, joka viittaa siihen että, viranomaisten ei pitäisi vedättää tuotteita raaka-aineen perusteella markkinoilta vaan lopputuotteen ylittäessä raja-arvot.

Oy Haganol Ab on pyytänyt vastauksia viranomaisilta, mutta ei ole niitä heiltä saanut, joten siinäkin suhteessa yritys kokee tulleen laiminlyödyksi, kyllä viranomaisella pitää olla välineet/tieto asioista joihin he ryhtyvät toimenpiteisiin.

Talodelliset tappiot ovat yritykselle suuret vaikka takaisinvelto kustannuksia ei suoraan tulekkaan, ja vastaavat lakritsia käyttävät elintarvike toimijat toimii suomessa normaalisti. Tämä on yleistä oikeustajua ja tasa-arvoisuutta loukkaavaa.

Oy Haganol Ab on käyttänyt kyseistä lakritsia jo yli 70-vuotta, koko historian aikana yhtään valitusta tuotteen aiheuttamista terveysongelmista ei ole tullut, joten voisi olettaa että kovin vaarallinen aines osa matriini tuotteessamme ei ole. Ymmärrän kyllä että Eu/viranomais tasolla on helppo ottaa rooli että, emme tiedä, emme salli, mutta jos lakritsia käyttävä teollisuus euroopassa keskeytetään hetkeksi, taloudelliset tappiot ovat suuret, ei pelkästään elintarvikkeita valmistaville yrityksille vaan myös pakkaus, kuljetus, mainos yms. aloille.

VTT:llä tehtyjen testauksien/mittauksien perusteella, käyttämämme lakritsi sisäsi matriinia vähiten, ja nyt meidän olisi käytettävä korkeampaa pitoisuutta sisältävää raaka-ainetta vaan sen takia että se ei vielä ole joutunut RASFF-listalle!

Hämmennystä on aiheuttanut myös se että sen enempää suomen kuin EU viranomaiset eivät pysty sanomaan mikä on mittaustapa jolla pitoisuus pitäisi mitata. Mittauksissa niin suomessa kuin euroopassakin on todettu että eri mittaustapojen tuloksissa voi olla heittoa 50% samasta näytteestä.

Oy Haganol Ab vaatii, että viranomaiset peruuttaa päätöksensä tai aloittaa koko suomen elintarviketeollisuutta tasa-arvoisesti koskevan seulonnan jossa viranomainen tutkii/ottaa näytteet kaikilta ja vedättää raja-arvot ylittävät tuotteet markkinoilta ja estää raaka-aineen käyttämisen.

Ohessa on Caobiscon, Euroopan makeisyhdistyksen, lausunto matriinista.

- THIE (Tea & Herbal Infusions Europe)
- CAOBISCO (Euroopan suklaa-, keksi- ja makeisteollisuuden liitto)
- VDC (huumeiden ja kemikaalien tukku- ja ulkomaankauppaa harjoittavien yritysten liitto)

Yhteinen kanta on, että asetusta (EY) N:o 396/2005 (torjunta-ainejäämät) ei sovelleta lakritsia sisältävien tuotteiden matriiniin/oksimatriiniin, joten oletusarvoa 0,01 mg/kg ei sovelleta.

Tämän yhteisen kannan perusteella on erittäin tärkeää olla keskustelematta mistään sisäisistä tai ulkoisista toimenpiteistä, kuinka noudattaa asetusta, jota ei voida soveltaa tämän yhteisen kannan mukaan.

Sen sijaan tällä hetkellä tärkein prioriteettimme on saada tämä aihe komission esityslistalle ja keskustella asiasta niiden kanssa yhteisen kannan mukaisesti, kuten yhteisessä julkilausumassa kuvataan.

Hollolassa 7.11.2022 Jari Simola, Oy Haganol Ab

0407607477